

POSUDEK KONZULTANTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno rigorózanta:	Mgr. Kateřina Ryslová
Téma práce:	Osvojení jako forma náhradní rodiny
Rozsah práce:	129 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce (podle IS):	březen 2012

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorózantkou zvolené téma lze považovat především za aktuální. Problematika osvojení, jako institutu náhradní rodinné péče, zasluhuje nepochybně pozornost s ohledem na dynamický společenský vývoj posledních desetiletí. Tomuto vývoji je imanentní neustálé hledání vyhovujícího modelu náhradní rodinné péče. Osvojení má při tom mezi těmito formami výsadní postavení vzhledem ke své předpokládané trvalosti a s tím spojené změně osobního statusu zúčastněných osob. Téma je aktuální také proto, že NOZ přináší do této problematiky zásadní změny.

Hodnocení konzultanta: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda je rigorózantka schopna samostatné tvůrčí činnosti, zda má hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, jakož i zda si osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje a zda zvládla jejich aplikaci.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma je tématem komplexním. Autorka musí prokázat jak znalosti naší právní úpravy, tak rovněž i znalosti na úrovni mezinárodního práva. Téma navíc není ryze soukromoprávní, veřejnoprávní prvek je v této problematice mimořádně silný. Správně autorka neopomíjí ani procesní aspekty dané problematiky. Zatímco k NOZ je počet pramenů ve srovnání se současným OZ omezen a redukován především na literaturu časopiseckou či sborníkovou, lze ohledně dosavadní úpravy čerpat jak z literatury časopisecké, tak především monografické a neposledně i z bohaté judikatury. Zůstává na autorce, aby posoudila, nakolik jsou názory jurisprudence ohledně dosavadní úpravy aplikovatelné též na NOZ.

Hodnocení konzultanta: Náročnost zvládnutí těchto otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze v uvedeném rozsahu čerpat z literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do jednotlivých kapitol (celkem 7, nutno však k tomu připočíst úvod a závěr). V úvodu se autorka zabývá institutem osvojení v obecných, především sociálních souvislostech a vytyčuje cíl práce: „*Cílem (...) tak není dát kompletní přehled právní úpravy osvojení, nýbrž podrobněji rozebrat konkrétní hmotněprávní a procesněprávní otázky osvojení, mimo jiné se snahou poukázat na častá pochybení, ke kterým při osvojování dětí dochází a na následky, které taková pochybení mohou způsobit.*“ Práce je tomuto pohledu plně systematicky podřízena. Rigorózantka začíná své výklady obecným výkladem o vývoji institutu osvojení (kap. 1), dále se věnuje pojmu osvojení (kap. 2), jeho předpokladům (kap. 3), zprostředkování, včetně mezinárodního osvojení (kap. 4) – to plně v souladu s cílem poukázat na problematické aspekty. Procesní aspekty jsou přiblíženy v kap. 5. Kapitola 6. přináší podnětný exkurz do německé právní úpravy a konečně kap. 7 se zabývá

problematikou NOZ. Jednotlivé kapitoly se dělí na drobnější celky. Toto členění je rovněž přehledné, jeho podrobný rozbor by však byl nad rámec tohoto posudku. V poměrně obsáhlém závěru autorka jednak rekapituluje dílčí závěry, dále připojuje své vlastní syntetické hodnocení.

Hodnocení konzultanta: Systematika práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod.

4. Vyjádření k práci

Práce dané téma zpracovává s velkou podrobností, s vhodně pojatou systematikou. Kladně hodnotím především zahraniční přesah práce (srovnání s německou úpravou). Na pasáži týkající se NOZ nutno vyzdvihnout, že se autorka neomezila na pouhý popis právní úpravy, nýbrž osvědčuje podrobnou znalost projednání této problematiky v rámci Ústavně-právního výboru PS PČR a především na mnoha místech vyslovuje své vlastní názory a hodnocení (např. s. 116 – 2x, 117, 118, 119, atd.). Schopnost právě tohoto přístupu, tj. vlastního tvořivého, ale zároveň kritického, má rigorózní práce osvědčit. Kladně rovněž hodnotím práci s literaturou, kdy z přehledu je zřejmé, že autorka pracovala s cca čtyřiceti prameny, ať už monografického či časopiseckého charakteru, z toho čtyři prameny jsou zahraniční.

Výtky uvádím především formálního charakteru. Jednak jde o formátování položky 4.3. v obsahu, dále pak nedůslednou práci s mezerníkem. Standardně se text v závorkách neodděluje úhozy mezerníku např. („dále též ZSPOD“) a naopak se mezerníkem odděluje v citacích příjmení a jméno (Radvanová, S.), stejně jako další položky v citaci (Bulletin advokacie, č. 1-2).

Na základě uvedeného lze práci považovat za zdařilé zpracování tématu.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden již výše. Autorka tento cíl splnila, pro veškeré její závěry lze nalézt oporu v textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu	Rigorózní práce při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou odpovídajícím způsobem. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že autorka pracovala s cca čtyřiceti literárními zdroji, ať už monografického či časopiseckého charakteru. Vzhledem k požadavkům kladeným na práce tohoto druhu je autorčina práce s literaturou (včetně zahraniční) na dobré úrovni.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce jsou tři vhodně zvolené přílohy se statistickými údaji. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je dobrá, s

	výjimkou formálních výhrad uvedených výše.
--	---

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení.

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

Při ústní obhajobě práce autorka synteticky zhodnotí význam NOZ a zaměří se na porovnání NOZ a německé úpravy.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
---	--------------	---

V Praze dne 30. července 2012

JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
konzultant rigorózní práce